

Sandpappret

NR 11 NOVEMBER 2016

Årg. 21

Sanda bygdegård

Lördag 26 november kl. 11 - 15

Kom och köp era julklappar, hantverk, matnyttigt m.m.

Ät tomtegröt med skinkmacka.

Hel mandel kan hittas i gröten.

Kaffeservering

Klass 4 anordnar tomtesafari och säljer glögg och pepparkakor.

Sanda Västergarn Röda Kors och Sanda hembygdsförening har som vanligt lotterier.

Vill du sälja något? Anmäl så snart som möjligt, ännu finns några platser kvar. Anmäl till: mareta_liepa@hotmail.com

VÄLKOMNA!

Sanda Hembygdsförening

Lotteri

Lördagen den 26 november vid julmarknaden i Sanda bygdegård kommer Sanda Västergarn Röda Kors att delta med ett lotteri och lite försäljning av hembakat och hemtillverkat inför julen - syltat, sytt, stickat och kanske dörrkransar. Vill du skänka något är det välkommet. Ring Anders tel. 242018 eller Eivor tel. 242078 och lämna hos dem eller de hämtar, om du inte kan komma till bygdegården. Varmt välkomna och få en försmak av julen och dess gemenskap.

Kretskampen

Den 19 oktober deltog en liten skara i Röda Korsets kretskamp. Vi samlades som vanligt hos Gunvor och Rune Malmros. Det är så himla roligt och vi är så himla duktiga! Frågorna var något enklare tyckte vi än tidigare år - 40 poäng var möjligt och vi fick 37. En delad tredjeplats - 7 lag deltog från Gotland och 86 i hela riket. Vår protest att det var fel svar på vad en sotare var, gick fram. I facit var det markerat att det var en fågel, men frågan var vad en sotare var som låg på tallriken. Och då är det en fisk så vi protesterade. Sotare kan också en tornsvala kallas men den äter vi inte! Dock åt vi macka och fika som Gunvor ordnat när vi var klara med tävlingen. Tack Gunvor och Rune för en trevlig kväll.

Kaffekalas och syföreningsauktion

Lördagen den 8 oktober hade Sanda Västergarn Röda Kors sin årliga auktion med stort kaffekalas. Klockan två var tiden satt till och kaffeborden stod dukade med linnedukar, ljus och vackra dahlior i alla färger. Och ett gigantiskt kakbord! 14 sorters kakor och dagsfärska bullar, både släta och sockerbullar. Kaksorterna var pariservåfflor, rullrån, halvmånar, kokos, mandelmusslor, bondkakor, chokladbröd, nötchokladrutor, drömtårta, russinkakor, strassburgare, sigridkakor, makroner, chokladrutor. Nu väntade vi bara på alla fikasugna - de kom, men vi kunde ha varit fler denna gråa men goda lördag. Skratt och sorl fyllde vår bygdegård. Vid påtåren startade vi auktionen—fina handarbeten som syföreningen och några andra tillverkat - dukar, kuddar, stickade strumpor och vantar, hemliga paket och massor av skördesaker - sylt, saft, gurkor, tomater, äpplen, äppelkakor, nötter m.m. Hasse

sålde och Anders räknade pengarna. Tillsammans med lotterier inbringade dagen nästan 11.000 kr. Tack alla generösa givare och köpare - det var ni som gjorde dagen! /IE/

Svenska kyrkan

Familjegudstjänst

Den 23 oktober var det familjegudstjänst i Västergarns kyrka. En näst intill fullsatt kyrka fick lyssna till en härlig barnkör från Sanda som sjöng av hjärtans lust under Roberts ledning. Prästen Jael pratade kring ett äpple och Anders (tror jag), just då var jag upptagen av mitt barnbarn som ville ha det skalade äpplet fammo hade med sig. Det var så fint i kyrkan med barnen och vår präst som hade en så avspänd dialog. Det var verkligen en familjegudstjänst!

Tack Robert, Jael och Hasse P! /IE/

Välkommen till dans i Sanda bygdegård

Höstdans

Lördag 5 november kl. 20.00 - 24.00

Musik: Oktav

Anmäl till Anki 0707 442017 helst före 3 nov

Juldans

Lördag 3 december

Julbord: kl. 19.00 Dans ca 20.30 - 00.30

Musik: Mange Band

Anmäl till Jörgen 0709 143703 senast 29 november.

Du kan också anmäla dig till vår mail

sandadansforening@hotmail.com

Sanda dansförening

Lite info från sommarens events i Sanda IF

Nu när sommarens idrotter är slut kan man titta i backspegeln och säga att år 2016 har varit det bästa hittills! Ingen nämnd och ingen glömd, så har det haglat SM-guld till Sanda IF i både senior- och ungdomsklasserna. Vi har varit representerade i alla "större" tävlingar samt i de flesta klasser i varpa. Många undrar hur vi lyckas med att ha så mycket ungdomar. Svar: "Bra ledare"!

28/8 kastade vi ett KM i cm på Sanda IP, vi blandade gammal som ung och jag tror alla lärde sig något nytt denna dag.

KM-mästare i cm: Pojkar: Hannes Sjölander, 583 cm. Flickor: Emy Westergren, 917 cm. Senior: Ulrika Pettersson, 219 cm.

Vi kan stolt säga att vi nu har fem!! pärklag i Sanda IF, från de yngsta klasserna till dam och herrlag, som alla kämpade mycket väl i årets Stångaspel. Vi hoppas på sex år 2017!

Årets kubb-SM blev lite mindre i år men inte sämre. Fem lag, två planer, fem omgångar, otaliga psykningar och slutligen EN vinnare. Lag Runne 185 med Emma, Linus, Simon, Håkan och Gertrud Andersson vann hela rubbet! Tre vinster räckte för att i år plocka hem segern och det borttappade vandringspriset. Vi fick instifta ett nytt pris efter första året. Kanske någon undrar var dominanterna de senaste åren tog vägen? Team Botvide stod inte riktigt pall i år, men slutade delad tvåa. Om vi tittar i kikaren så

Pingisen i Sanda gympsal börjar

Torsdagen 3/11 kl. 19.00.

Vid frågor ring Kent Nilsson tel: 0706226678
VÄLKOMNA!

Med vänlig hälsning - Sanda IF genom Tomas Holmqvist

Syföreringsauktion

Torsdag 24 november kl. 19.00

Sanda stationshus/Gullinmuseet

Kaffe med lussefatt och pepparkaka

Lotterier

Peder Fohlin berättar om missionsarbetet i Afrika

Försäljning av stickat, virkat, broderat, sytt, bakat,
hemlagat m.m.

ALLA VÄLKOMNA!

Sanda EFS

HUS SÖKES

**Barnfamilj med rötter i Klinte
söker hus i Sanda-området**

Vi söker permanent boende, helst liten gård eller äldre hus att köpa, men tomt eller något att hyra är också intressant. Lånelöfte finns, liksom stort intresse för natur, kultur och levande landsbygd!

Aron, Anneli och Lova
073- 630 83 92
aronhejdstrom@yahoo.se

BILDVISION

KOSTNADSFRI BARN- FOTOGRAFERING

**Torsdagen den 17 november
14:00-18:00**

Vi finns på plats och fotograferar era barn i Sanda bygdegård. Fotograferingen är kostnadsfri och ni beställer sedan de bilder ni vill ha, helt utan köptvång, precis som det fungerat på förskolorna tidigare.

Gå in på
www.bildvision.boka-tid.nu
och boka en tid för dina barn.

Filmer på Rondo

- 13/11 kl. 19.00 Flykten till framtiden
27/11 kl. 19.00 Morran och Tobias - Som en skänk från ovan
4/12 kl. 15.00 Pettson och Findus - Juligheter
11/12 kl. 19.00 Fyren mellan haven

VÄLKOMNA!

Kom och hjälp till att resa och smycka vår

JULGRAN

Lördag 26 november kl. 14.00

på Västergarns festplats.

Vi bjuder på glögg, saft och
pepparkaka och julklappar till barnen!

VÄLKOMNA!

Västergarns hembygdsförening

Kom och träffa er präst!

Jag har fått höra att några av er Sandabor har önskemål om att veta vem jag är. Jag kommer att finnas på Sanda kyrkogård mellan kl.14-17 den 5 november. Om du

har vägarna förbi, kom och säg hej.

Jael Ahlin

BONDELUNCH

i Sanda bygdegård

Onsdagen den 16 november kl. 11.30 - 12.30

Alla välkomna!

VEST-bygdens LRF

Välkommen till världen!

Vi vill gratulera familjen Widing på Ammor i Västergarn till lilla Ella, som anlände på morgonkvisten den 18 oktober.

Storebror Viktor är glad och stolt över lillasyster Ella som vägde hela 3945 g och var 51 cm lång. Att ha kunnat fixa till en av varje sort är en konst, så lilla Ella är ett "konstverk" à la Widing skulle man kunna säga och glädjande, tycker vi.

Västergarns hembygdsförening gm Majgun Bäckman

Länsteaterns bygdegårdsturné

Bättre begagnat

Sanda bygdegård

Onsdag 16 november kl. 19.00

En show, en kabaré, en föreställning framförd av de tre vilsne männen Thomas Sundström, Lennart Bäck och Ulf Grönhagen.

Skreven och regisserad av Thomas Sundström och regi-stödstrumpan Marie Nilsson. Högt och lågt blandas genom en tur i manskapets mysterier och pinsamheter.

I pausen blir det underhållning med fina priser och tävlingsgeneral är Tommy Wahlgren.

Pris 175:-

Biljetter bokas online eller via telefon på 0498-291055 eller via Ticketmaster 0771-707070 samt www.ticketmaster.se

Kaffeservering i pausen
VÄLKOMNA!

Vad händer i Sanda och Västergarn?

NOVEMBER 2016

- Tors 3 19.00 **Pingisen** börjar i *Sanda gymnasal Sid 4*
- Lör 5 13.00 **Högmässa** i *Mästerby kyrka.*
- Lör 5 14-17 **Träffa prästen** Jael på *Sanda kyrkogård. Sid 6*
- Lör 5 20.00 **Dans** i *Sanda bygdegård. Sid 3*
- Sön 6 09.00 **Morgonbön**, kaffe. Gudvux med bibelstudium i *Sanda prästgårdskapell.*
- Sön 6 19.30 **Minnegudstjänst** för Sanda, Västergarn, Mästerby, Hejde och Väte. Sanda och Klinte kyrkokörer. *Mästerby kyrka.*
- Tis 8 18.00 **Veckomässa** i *Sanda prästgårdskapell.*
- Lör 12 09.30 **Melodikryssfrukost** i *Sanda bygdegård. Sid 9*
- Sön 13 13.00 **Gudstjänst** i Västergarns kyrka.
- Tis 15 18.00 **Veckomässa** i *Sanda prästgårdskapell.*
- Ons 16 11.30-12.30 **Bondelunch** i *Sanda bygdegård. Sid 6*
- Ons 16 19.00 **Bättre begagnat.** Teater i *Sanda bygdegård. Sid 7*
- Lör 19 19.30 **Nostalgishow** på *Rondo.*
- Tis 22 18.00 **Veckomässa** i *Sanda prästgårdskapell.*
- Tors 24 19.00 **Syfföreningsauktion** i *Sanda stationshus/Gullinmuseet Sid 5*
- Lör 26 11-15 **Adventsmarknad** i *Sanda bygdegård. Sid 1*
- Lör 26 14.00 **Julgransresning** på *Västergarns festplats. Sid 6*

- Sön 27 11.00 **Gudstjänst** i Västergarns kyrka. Lunch i hembygds-
gården.
- Mån 28 19.00 Sanda hbf **styrelsemöte** i bygdegården.
- Tis 29 18.00 **Veckomässa** i Sanda prästgårdskapell.

DECEMBER 2016

- Lör 3 19.00 **Juldans med julbord** i Sanda bygdegård. Sid 3
- Sön 4 09.00 **Morgonbön**, kaffe. Gudvux med bibelstudium i
Sanda prästgårdskapell.
- Sön 4 14.00 **Mässa** i Mästerby kyrka. Kaffe.
- Lör 10 09.30 **Melodikryssfrukost** i Sanda bygdegård. Sid 9

Melodikryssfrukost

Sanda bygdegård

Lördag 12 november och 10 december

Frukosten är uppdukad kl. 09.30 och sedan löser vi krysset
tillsammans kl. 10.00

Pennor och kryss finns.

VÄLKOMNA!

Sanda hembygdsförening

Sanda stationshus/Gullinmuseet

Väntsalen och expeditionen i stationshuset har blivit uppräschade. Ny papp i taket och ådringsmålade träpaneler, dörrar och fönster, vi tror att det såg ut så då huset byggdes. Ny väggfast bänk har tillverkats. Arbetet har utförts av Jannehags måleri och pengar har vi sökt hos Länsstyrelsen, ca 90 % av kostnaden har vi fått bidrag till. Fint har det blivit. /GM/

Välkomna till socknen!

På **Sanda Lekarve 775X** bor nu **Ulla-Karin och Lars Sandström**, Svanviksvägen står det på en skylt nere vid stora vägen upp till deras nya permanenta boende.

Jag har cyklat över gränsen till Sanda och besöker Ulla-Karin och Lars för att välkomna dem till socknen. Mötte dem första gången på Västergarns sockendag, de var då nyinflyttade från 1 juni på heltid, från december 2015 till juni 2016 pendlade de på helgerna till ön och Västergarn. Ja, de säger att bor i Västergarn, för att vänner och besökare skall hitta rätt, finns ju inte övre eller nedre Sanda i adresserna, så då är det enklast med Västergarn och vi i Västergarn säger välkomna.

De kommer från Kungsholmen och Stånga här på ön. De har besökt ön ofta, eftersom de har haft ett sommarboende i Havdhem sedan 1997 och de senaste 15 åren i Stånga och har nu hamnat här på guldkusten och Sanda/Västergarn, trevligt tycker vi.

Golf är bådas stora fritidsintresse och Gumbalde är deras hemmaklubb och bana, böcker och film är ett annat intresse, Klinte filmstudio tycker de är toppen, de tycker att fler borde ta tillvara

den möjligheten, mycket bra filmer visas där. De åker till Visby för att gympa med Friskis och svettis, ett koncept där de känner igen sig. Lars och Ulla-Karin har haft en segelbåt, seglat mycket i Stockholms skärgård och sneglar nu efter en liten snipa, en liten träbåt alltså, så de kan försöka sig på fiskelyckan, näten är redan inköpta. Nybörjare i bowling säger Lars sig vara, skall till Stånga på kvällen den dagen jag är där och spela med goda vänner.

Ulla-Karin har jobbat som förskollärare på Stora Essingen och har nu tankar på att anmäla sig till en vikariepool, hoppa in i Sanda, Klinte och ev. Eskelhem kunde kanske vara kul, säger hon. Lars har arbetat som fastighetschef på Micasa och senast som förvaltare av skolor på Skolfastigheter i Stockholm AB. De har fyra flickor som besöker ön med sina familjer, sju barnbarn, ja, hur var det nu, sex eller sju, ja, sju är det, blev ju så för tre månader sedan, så stora familjekalas blir det.

Västergarns hbf genom Majgun Bäckman

Patrik Norberg och Åsa Frisk har flyttat in på **Mafrids 532** på Myrvägen. Patrik är född och uppvuxen i Gällivare och Åsa i Stockholm, de kommer nu närmast från Stockholm och Kungsängen. Patrik talar varmt om "ljuset", det ljus som finns där uppe i norr höst och vintertid. Här nere i södra delen av vårt avlånga land tror vi att det är mörkt "där uppe", men ni glömmer vad snötäcket ger i ljus där uppe, säger Patrik. Han flyttade hit till ön i början av juni och jobbar på Korpen som fastighetsansvarig och är arbetsledare för fem personer. Han har fixat till en verkstad i ladan och hönsen har fått en stor och fin "lägenhet" med flera sov- och ruvplatser. "Fritidsintresse?" frågar jag, han tittar sig runt och säger: "Här finns att göra och vi har lite planer."

Åsa pendlar ännu p.g.a. arbetet, jobbar som massör i Kallhäll till december i år, sedan är det Västergarn som gäller. Åsa är florist i botten och trädgårdar är ett stort intresse, nu gäller det att fixa ett eget trädgårdsland efter konstens alla regler. Jag såg strängar av hö/halm på marken, under det låg tidningar och pappkartonger, som nu skall förmultna, täckodling är namnet på detta sätt att få fram fin matjord. Som hjälp med göds-

lingen finns otroligt vackra tuppar av rasen Kochin och även två hönor. Plymouthrock är en annan ras som finns här men bara hönor dock. Fem st flickor av rasen "vit värphöna", som värper duktigt, finns också. Värper gör de andra flickorna också, men var lägger de sina ägg hmmm? Att hoppa in och jobba som personlig assistent är inte Åsa främmande för, som jag förstod det, så har hon jobbat med det här på ön. Åsas 15-åriga son som bor i Eskelhem, har nu fått det lättare att pendla till mamma, han tar moppen till Mafrids. Elias går i nian på Södervärnsskolan, är en duktig handbollsspelare, ett blivande handbollsproffs? Ja, vem vet? Lantbrukare är jobbet han drömmer om och vill satsa på, vi önskar lycka till med båda drömmarna.

Halvsystrarna, som också bor här (samma pappa) heter Saga och Morran. Jo, det handlar om två katter. Saga, en mycket vacker katt med kajalmålade ögon, namnet har hon fått från TV-serien om Saga Norén, länskriminalaren i Malmö. Morran har fått sitt för hon försvarar matskålen ljudligt, när det bjuds på tonfisk.

Västergarns hbf gm Majgun Bäckman

Medlem i föreningen är alla boende i Västergarn med omnejd, som vill verka för föreningens syfte och ändamål.

Hembygdsföreningens verksamhet ska stimulera och föra fram socknens kulturella och sociala liv med olika aktiviteter, vård av Hembygdsgården gamla skolan och Valbyte. En levande socken. Återkommande varje år är Valborg, Gökotta, Konstutställning, Sockendag, Lammfest, Stickkafé, Afternoon Tea.

Information om kommande aktiviteter finns i Sandpappret och på Hembygdsföreningens hemsida, på VIP-skylden vid vägen, och Västergarns hemsida.

I **www.bygdeband.se** pågår ständig dokumentation med bilder och texter om hus, människor och händelser från bygden.

För uthyrning av hembygdsgården, och lägenheten kontakta:

vastergarn.hembygdsforening@hotmail.com,

Maj Nilsson, **majgoran@telia.com**, tel: 0498-245101,

Barbro Wigström, 0498-245085

Västergarn har en Hjärtstarter, plaerad på ytterväggen av hembygdsgården.

Stöd gärna Hembygdsföreningen.

BG: 569-4369, SWISH: 123 188 6944

www.hembygd.se/vastergarn, www.vastergarn.info

KOMMANDE AKTIVITETER I VÄSTERGARN

Promenader saml. HG gamla skolan

Varje tisdag kl. 8.00

UNEA Hemtjänster AB

Tjänste- och serviceföretag som gör din vardag bekvämare

Vi utför biståndsbedömd kommunal hemtjänst, priset är det samma som i regionens regi och betalas till kommunen.

Vi har små arbetsgrupper som ger god kontinuitet och personal som vet hur du vill ha det i ditt hem.

Du vet väl att du kan välja oss, eller byta till UNEA Hemtjänster i följande socknar:

Klintehamn Sanda Mästerby Fröjel Hejde
Västergarn Tofta Eskelhem

Vi ger dig:

Kontinuitet i personalgruppen Flexibilitet
Kontaktpersonal Personal som vet hur du vill ha det
Trygghet Respekt och tillit

Hjälp med kontakter - Vårdcentral, sjukgymnast/arbetsterapeut,
fotvård, frisör, färdtjänst mm.

För dig som bara behöver lite städhjälp i hemmet så kan du boka in ett fönsterputs eller storstäd samt städ i återkommande intervall.

Vi erbjuder skatteavdrag på ditt rut-städ.

**VÄLKOMMEN ATT RINGA 0498-24 03 58
så hjälper vi dig!**

Rauk Maskin

Minigrävare

Pris från 750kr/dygn
inkl. moms

Se hemsida för
mer info.

Vi hyr ut inom

Entreprenad • Bygg • Trädgård • Verkstad

www.raukmaskin.se

Bokning 0707-509914 Support 0707-506550

Sanda ingen tätort längre

I septemhernumret av Sandpappret skrev jag om att Sanda blev tätort 1995. Nu är vi inte det längre, Malin Stenström skriver på helagotland.se att det finns 18 tätorter på Gotland och i den listan finns vi inte med. Gotlands tätorter är nu Burgsvik, Fårösund, Havdhem, Hemse, Klintehamn, Lärbro, Norra Visby, Romakloster, Själso (ny), Slite, Stånga, Tingstäde, Tofta (ny), Vibble, Väskinde, Västerhejde, Österby (ny).

En tätort är en tätbebyggt område med minst 200 invånare, där avståndet mellan husen i kärnan inte överstiger 150 meter och där avståndet mellan husen i övrig bebyggelse är mindre än 200 meter.

Roma och Ljugarn har nyligen blivit av med sin tätortsstämpel. Österby finns norr om Slite. /GM/

Nominerad till Årets unga företagare

Erik Engström, Engströms Bygg & Plåt Ab var nominerad till utmärkelsen Årets unga företagare, som delades ut på Företagardagen den 20 oktober. Att bli tvåa är inte dåligt. GRATTIS!

STENHUSE GÅRD

**De rika, nu feta gäss af mig köper,
Jag hugger wed, till elden jag löper,
Till bad och okyskhet will jag dig icke
råda, Att taga drick och åderlåta.
I Wintermånan skall man intet göra
swettebad, och alla den spis man
brukar, skall wara warm, och må man
äta senap, agrimonia och lök, ditt lif
skall med arbete bewara sig, och
bruka dryck till lefren.**

Texten är hämtad från 1875 års Bondepraktika, som på den tiden fungerade ungefär som SMHI. Intressant just nu kan vara att åska i november betyder sträng vinter, men fruktbart år. En sträng och långvarig vinter inträffar om november har torr väderlek utan frost samt om löven i denna månad ännu inte fallit av träden. När bröstbenet i Mårten gås är brunt, betyder det mer snö än köld; är det åter vitt, förbådas mer köld än snö. Så in med gåsen i ugnen, så är saken biff. Men sånt säger dom aldrig på TV, eller hur?

Nu har gårdsbutiken stängt för säsongen, men öppnar igen så snart sparrisen har tittat upp och vill ha sällskap.
Gilla oss på facebook, så får du enkelt reda på när det är dags!
facebook.se / Stenhuse Gård

Vem vet något om Sanda JUF Bibliotek?

Jag har lånat en gammal bok från Almedalsbibliotekets magasin, "Markens människor" av Ernst Manker. Den är skriven 1944 och handlar om samer. Den är märkt Sanda JUF Bibliotek nr 648. På sidan står också 8/10 -48, vilket jag tolkar som att den är inköpt till biblioteket 1948.

Jag och kanske fler vill veta mer om Sanda JUF Bibliotek. Finns det någon som kan berätta för oss? Har någon av er kanske lånat där? Var fanns det? När och hur länge fanns det? Vilka böcker fanns att låna.

Jag har ju hört att förra ägaren till det hus som jag har bott i sedan 1975, Carl Ahlberg, hade ett bibliotek här hemma, men jag trodde att det var ett kommunbibliotek. Var det kanske JUF:s bibliotek? Hoppas på många svar!

Regeringen har bestämt att höstlovet skall kallas läslov - jag tycker att alla lov skall vara läslov och alla andra dagar också!!! Har ni barn eller barnbarn i närheten - läs för dem! Att kunna läsa är nödvändigt för att klara sig bra i livet. Biblioteken har massor av bra barnböcker som de vill låna ut, din skatt går bl.a. till biblioteken, alltså är det skatteåterbäring att låna bra böcker. Läs, läs, läs!!!

Gunvor

ANNONSERING

Hel sida A5: 300 kr

Halv sida: 150 kr

1/4 sida: 75 kr

Föreningsaktiviteter: Gratis

BOKA SANDA BYGDEGÅRD

Ring Åsa S Andersson 0498-242016

sanda.bgard@gmail.com

MEDLEMSAVGIFTER 2016

Sanda hembygdsförening -

Familj: 100 kr - Enskild: 50 kr

Postgiro 28 65 38-4

Nu också **Swish nr 123 671 35 72**

Sanda IF - 100 kr

Bankgiro 5331-0819

Nästa nummer av Sandpappret utkommer i slutet av vecka 48

MANUS IN SENAST 25/11

Lämnas till hembygdsföreningens styrelse eller Gunvor Malmros

Tfn: 0498-242113 E-post: gunvor.malmros@telia.com